

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Άμεσο και έμμεσο αντικείμενο

1. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσετε τα αντικείμενα και να προσδιορίσετε την πτώση στην οποία βρίσκονται.

- α. Οί Κορίνθιοι χρήματα ήτησαν τούς Θηβαίους.
β. Οὐκ ἀποκρύψω σε τὴν ἐμὴν οὐσίαν.
γ. Τὰς πόλεις ἐκένωσαν τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν.
δ. Τὴν πόλιν τοῦ δέους ἀπήλλαξαν.
ε. Προμηθεὺς ἔδωκε τοῖς ἀνθρώποις τὸ πῦρ.
στ. Οἱ θεοὶ παρέχουσι πλεῖστα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις.
ζ. Πληρῶ τὴν ὑδρίαν ὕδατος.
η. Οὐ τοῦτο ἐρωτῶ σε.
θ. Συμμετεσχέκαμεν ὑμῖν τῶν ἑορτῶν.
ι. Σωκράτης ἐδίδαξε τοῖς Ἀθηναίοις τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην.
ια. Χρὴ μεταδιδόναι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις.
ιβ. Μὴ φθονήσης τοῦ μαθήματος αὐτῷ.
ιγ. Οἱ Πελοποννήσιοι προσῆγον μηχανὰς τῇ πόλει.
ιδ. Λακεδαιμονίων κατηγοροῦν, ὅτι τὴν Καδμεῖαν κατέλαβον.
ιε. Δίδωσιν αὐτῷ τὴν χώραν διὰ τὴν εὐργεσίαν ταύτην.
ιστ. Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων πολλοῖς ἄν παραδείγμασι χρήσαιτο.
ιζ. Τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.
ιη. Κότυς τῷ δωρησαμένῳ τι ἀντεδωρήσατο λέοντα.
ιθ. Ὁ πατήρ μοι τὴν τυραννίδα τὴν ἑαυτοῦ κατέλιπεν, οὐ τὴν τύχην.
κ. Σὺ οὖν τῶν τε εἰρημένων μέμνησο καὶ ἐκεῖνο ἐνθυμοῦ.

2. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε τα αντικείμενα προσέχοντας: α) αν τα ρήματα είναι αμετάβατα ή μεταβατικά (μονόπτωτα ή δίπτωτα), β) ποιο είναι το άμεσο και ποιο το έμμεσο αντικείμενο, σε ποια πτώση βρίσκεται το καθένα και γ) αν υπάρχει κατηγορούμενο του αντικειμένου.

1. Κῦρος ἐπεμελείτο τῶν βαρβάρων.
2. Συνάχθομαι τοῖς φίλοις.
3. Ὁ πάππος τὸν Κῦρον καλὴν στολὴν ἐνέδυσε.
4. Λακεδαιμόνιοι καλοῦσι Κάστορα καὶ Πολυδεύκην θεοὺς.
5. Οἱ Θετταλοὶ ἐκώλυον τὸν Ἀγησίλαον τῆς παρόδου.
6. Πολυκράτης ἐτυράννει Σάμου.
7. Ἐγὼ στρατηγήσω ταύτην τὴν στρατηγίαν.
8. Ἰδίας νόμιζε τὰς τῶν φίλων συμφοράς.
9. Δαρεῖος ἀπέδειξε τὸν Κῦρον σατράπην.
10. Παῖς τῷ δωρησαμένῳ τι ἀντεδωρήσατο ἀστραγάλους.
11. Οἱ παῖδες γυμνάζονται καθ' ἡμέραν.
12. Ἀθηναῖοι τὸν Σόλωνα νομοθέτην ὠνόμαζον.
13. Εἶλκε Ἀχιλλεὺς Ἑκτορα τῆς ζώνης.
14. Μὴ ἀποτρέπης με τῆς προσπαθείας.

3. Σημειώστε τη σωστή ένδειξη (Σ= σωστό ή Λ=λάθος) διαβάζοντας προσεκτικά την κάθε φράση.

1. Λερναία ὕδρα τὰ βοσκήματα διέφθειρε (ρ. αμετάβατο).	Σ	Λ
2. Πορευόμεθα ἀσφαλῶς ἐπὶ τὴν πατρίδα (ρ. μονόπτωτο).	Σ	Λ
3. Θάσιοι ἤκουσαν τῶν πρέσβων (αντικείμενο).	Σ	Λ
4. Οἱ ἀγρόται ἐν τοῖς ἀγροῖς διατρίβουσιν (ρ. δίπτωτο)	Σ	Λ
5. Βασιλεὺς αἰτεῖ τὰ ὄπλα ἡμᾶς (ρ. μονόπτωτο).	Σ	Λ
6. Ἀθηναῖοι προσαγορεύουσι Δία Ὀλύμπιον (αντικείμενο).	Σ	Λ
7. Κήρυξ ἀγγέλλει τοῖς Θηβαίοις τάδε (έμμεσο – άμεσο αντικείμενο).	Σ	Λ

8. Ὁ πατήρ κατέλιπεν ἡμῖν πολλὰς οἰκίας (αντικείμενο).	Σ	Λ
9. Χρηστοὶ ἄνδρες διδάσκουσι τοὺς νεανίας δικαιοσύνην (αμετάβατο).	Σ	Λ
10. Πολλὰ καὶ καλὰ ἐλπίδες σωτηρίας εἰσὶν ἡμῖν (αντικείμενο).	Σ	Λ

4. Να χαρακτηρισθoύν τα ρήματα (μονόπτωτα ή δίπτωτα) των παρακάτω προτάσεων και να γραφεί η πτώση ή οι πτώσεις με τις οποίες εκφέρονται τα αντικείμενά τους.

1. Δαρεῖος ἔπεμψε τριακοσίας ναῦς.	_____	_____
2. Οἱ Ἕλληνες ἐπεβούλευον ταῖς Σάρδεσιν.	_____	_____
3. Ὁ Δᾶτις ἔχειρώσατο τοὺς Ἑρετριεῖς.	_____	_____
4. Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι.	_____	_____
5. Κῦρος ἐλπίδων ἐνέπλησε τοὺς Ἕλληνας.	_____	_____
6. Ἀλέξανδρος ἐπεκράτησε τῶν πολεμίων.	_____	_____
7. Τι σοι προσενέγκωμεν;	_____	_____
8. Πείσομαι τοῖς θεσμοῖς.	_____	_____